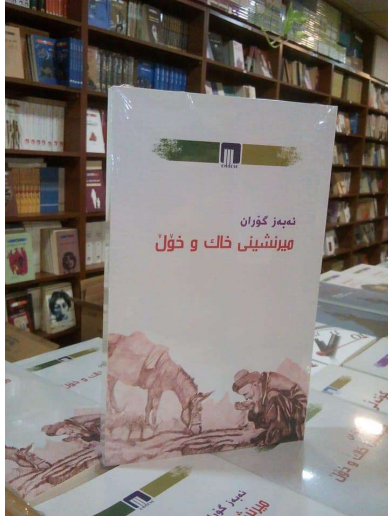

نالی دهگه پیتهوه بو "خاک و خۆل"

(شارۆیهک به نیو رۆمانی "میرنشینی خاک و خۆل" دا)

هۆمەر نۆریاوی

سهردهمانیک له ههر ههموو پارهکانی کوردستاندا دهکارهینانی زمانى کوردی بو نووسین، یاساخ و قهدهغه بوو بهلام مرۆ پەرۆش و خه مخۆرهکانى زمان و کولتوورى کوردی ههرگیز له تارىک و نووتهکترين رۆژگاردا له ههمبهر ئهو مافه رهوا مرۆیهدا بیدهنگ نهبوونه و سهرهراى کهند و لهندهکانى بهردهم، به دريژایى دیرۆکی کوردان، راژه و خزمهتی زمان و چاندهکهی خۆیان کردووه. ئهم رهوته ههتا هاتووه بهرچا وروونی زیتري بهخۆوه بینيوه و سهربارى ههموو ئاریشهکانیش، بهردهوام بهرهو پيشهوه رپی بریوه. له رۆژگارێکدا ههزى مرۆی کورد بو خويندنهوه و نووسین به

زمانه‌که‌ی خۆی له‌بهر بالاده‌ستبوونی زمانی ده‌سته‌لانه زاله‌کانی نیو کوردستان فره‌تر له رپی شیعره‌وه خۆی ده‌رده‌خست ، پروناکبیرانی کورد به‌رده‌وام له هه‌وای به‌رفه‌وانترکردنی باز نه‌که‌دا بوونه تا زمانی زه‌نگینی کوردی هه‌ر له چوارچێوه‌ی شیعردا قه‌تیس نه‌مێنێته‌وه. هه‌ر بۆیه ئه‌رچی ناحه‌زان هه‌میشه کۆسپ و له‌مپه‌ری به‌رده‌م گه‌شه‌سه‌ندنی زمان و فه‌ره‌ه‌نگی کوردی بوونه لی، له‌سای مرۆ په‌رۆش و زانسته‌وه‌ر و پروناکبیر مه‌کانه‌وه، ئه‌م ره‌وته به‌رده‌وام گۆرانی به‌سه‌ردا هاتوه‌وه و هه‌نوکه ئه‌م زمانه ده‌وله‌مه‌نده له ئاستی زمانه زیندوو مه‌کانی جیهاندا هه‌ژمار ده‌کرێت و خاوه‌نی سامانیکی فره‌وانی رۆشنی‌رییه. که‌چی جیی داخ و که‌سه‌ره و هه‌ک پێویست خزمه‌تی زانستی نه‌کراوه هه‌ر بۆیه زمانی کوردی که‌وتۆته به‌ر فه‌رته‌نه و باهۆزیکی ترسناک و له‌بهر خه‌مساردیی و که‌مه‌تر خه‌می بنکه و ناوه‌ند و لایه‌نه زانستییه به‌ر په‌رسیار مه‌کان، ئیستاکه به‌ تووش گێژاویکه‌وه هاتوه‌وه و که‌سێش له‌و نیوانه‌دا خۆی له هه‌مبه‌ر ئه‌م دۆخه هه‌ژینه‌رده‌ا به‌ به‌ر په‌رسیار نازانی‌ت. رۆژانه به‌ ده‌یان په‌رتووک و کتێب به‌ زمانی کوردی چاپ و بلاو ده‌بێته‌وه که‌چی چاودێرییه‌کی ئه‌وتوی زمانی و ته‌کنیکی به‌سه‌ره‌وه نابینی‌رێت و هه‌ر ئه‌م په‌رسه‌یش زمانی کوردی تووشی پاشاگه‌ردانی و خوێنه‌ریش به‌ تووش چه‌واشه‌یه‌وه ده‌کات. له‌و به‌ینه‌دا گه‌لێک کتێب به‌رده‌یده ده‌که‌وتێت که ته‌مه‌که ده‌ره‌وینێته‌وه و ئۆخزێنک به‌ دڵ ده‌دات.

یه‌کێک له‌و په‌رتووکه گرانیا‌ییانه که ئه‌م ماوه‌یه به‌ خویندنه‌وه‌ی، ئۆقره و سوکنا‌یه‌کم به‌ دڵ به‌خشی و چێژێک به‌ گیان، رۆمانیکه له ژیر ناوی "میرنشینی خاک و خۆل" به‌ قه‌لم

و خامه‌ی شاعیر، روژنامه‌وان و روژماننووسی زمانپاراو "نهبز گوران".

نهبز گوران، به زمانیکی ساده و ساکار لی، کاریگەر و له ریی هونری گیرانه‌وه ده‌مانگه‌ریننیه‌وه بو سهرده‌می میرنشینه‌کان و یهک له شانه‌ستیرمه‌کانی نیو ئه‌ده‌بی کلاسیکی کوردی.

زمانی گیرانه‌وه‌ی نووسەر لهم روژمانه‌دا، ئه‌وه‌نده پاکژ و له دل‌ه‌وه نزیکه، خوینەر نایه‌ه‌و‌یت هه‌تا دوایه‌ر ده‌ستبه‌رداری خویندنه‌وه‌ی کتیه‌که ببیت. ره‌نگه هۆکاری سه‌ره‌کیی ئه‌م پرسه‌یش، رووی له‌و که‌سایه‌تییه ببیت که نووسەر تیشه‌کی خسته‌ته سه‌ر.

"میرنشینى خاک و خۆل"، ناو‌نیشانیکی بآلكیش و پر به پیستی ئه‌و گه‌وه‌ه‌ه‌ری نیو توره‌ی کوردیه‌ی که نهبز گوران بو رووبه‌رگی روژمانه‌که‌ی ده‌ستنیشانی کردووه. رووناکبیر و وێژه‌وانیکی وردبینی نیو میرنشینیک تا له نزیکه‌وه ده‌بیت و خاکه‌رایانه و خۆبه‌خشانه خزمه‌ت به زمانه‌که‌ی خۆی ده‌کات، روژانه به تووش ده‌یان ئاریشه‌وه دیت و به هه‌زاران تیر و توانجی تیده‌گرن و سه‌دان تومه‌تی ده‌دریته پال و به دژه دین و لادین و ئاژاوه‌گیر ناوزده‌ده‌کریت. ئه‌مه هه‌مان په‌ندی کوردییمان وه‌بیر دیننیه‌وه که "دار هۆره‌ی له خۆی نه‌بیت، ناقه‌لێشیت" یان "دار به‌ یوازی خۆی ئه‌قلیشی".

نهبز گوران، به خویندنه‌وه‌یه‌کی ورد و قوول بو زمان و که‌سایه‌تی و سه‌رده‌می ئه‌م گه‌وه‌ه‌ره دره‌وشاوه‌یه، له ریی پینووسیکی خه‌یا‌ل‌اوییه‌وه، تابلو راسینه‌کانی ئه‌و سه‌رده‌مه‌ی ناو کۆمه‌لی کوردییمان ده‌خاته پیش‌چاو. سه‌رده‌میک، کۆمه‌ل‌نوقمی

نیو کۆنەپەرستی و نەخویندەواری و گیرۆدەى دەست بتهکان دەبیت و ئەوهى ڕووناکایهک به کۆمهلهکهى بیهخشیت، ههزاران تۆمهتى دەدریته پهنا.

راسته ڕۆمان، بهرهمى بیرىكى بهر فرهوان، هزرىكى داھینەر و خهیاڵىكى قووله لای نووسەر لى، زۆر جاریش له دنیای واقیعهوه گهلیک نزیکه و دهلیى خودى راستیهکان دهگیریتهوه. بۆیه نه بهز گۆران لهم ڕۆمانهدا دهلیى پهرده له ڕووى راستیهکانى ژيانى ئەو سىما پرشنگدارهى نیو ئەدهبى كوردى ههله دادهاتوه و ئەوه وانیهمان بۆ دهگۆزیتهوه كه مرۆى خه مخۆر تا له په ناماندا دهبیت، ڕۆژانه تیری ژههراوى تیدهگرین و له ڕیى کۆمهله مرۆیهكى نەخویندەواری دژه فەرهنگهوه، شار بهدر دهکریت.

ههوینى ئەم ڕۆمانه زهنگینه، خودى سهرگورشتهى حهزرتى "نالی"یه كه ههمیشه ههگبهكهى، نیشتمانى تیدایه و له كوئى بێت، ههس دلی بۆ نیشتمانهكهى لى دههات.

ڕۆماننوس زۆر ورد و ژیرانه و به شیوازیكى سهرنجراکیش و ئاوێته به زمانىكى زهنگینی كوردى و پانتاییهكى بهر فرهوانى خهیاڵ، دیوه شاراوهکانى ژيانى نالیى مهزنان بۆ دهردهخات.

باس له خۆشهویستى و توانهوهى نالی له نیو زمانى كوردییمان بۆ دهكات، وینهى ئەوین و ئەشقه بێگهردهكهى له هه مبهر حه بییهى گراو بییمان بۆ دهکیشیت كه ئه چى عالم به [خپل]ى دادهنیت به لام لای وى، خودى راستینهى ئەشقه.

رۆماننوس هەر به شاپه‌ری خه‌یال و رۆشن‌بیری بآلای
 خۆی، دنیا‌بینی و هزر و ئەندیشه‌ی قوولی نالی به نیگاری
 رسته‌ی نیگارینی کوردی دهنه‌خشینیت، بیری تیژ و وریایی ئەم
 سیما تیشکاوییه ده‌خاته بهر دیدە‌ی خوینەر. باس له زۆرینه‌ی
 شوینکه‌وته‌ی ده‌سه‌لآت و مرۆی هه‌له‌پرستی زهمانه و رۆژگار
 ده‌کات و وه‌ک کامیرا به‌ده‌ستیک‌ی وریا، مه‌نزله‌کانی نالی، یه‌ک
 به یه‌ک به‌سه‌ر ده‌کاته‌وه. پیمان ده‌لێت، نالی هەر له پیناو
 نیشتمان‌که‌یدا که‌شکۆلی غوربه‌ت له کۆل ده‌کات که‌چی
 هەرگیزای هەرگیز بۆ ساتیکیش ناتوانیت ته‌نانه‌ت واز له
 خۆشه‌ویستی سینه‌ری نیشتمان‌که‌یشی بینیت.

ئەم رۆمانه‌، داگه‌ر انیکه به ژیا‌نه پر هه‌وراز و نشیوه‌که‌ی نالی
 مه‌زندا و خوینەر قوناخ به قوناخ له هه‌ست و نه‌ست و هه‌ناسه‌ی
 نالی نزیک ده‌بینته‌وه و تا دوا‌پر راست له نێو خودی نالییدا
 ده‌توینته‌وه.

"میرنشینى خاک و خۆل"، ئەوه‌مان پێ ده‌لێت مخابن
 گه‌وه‌هه‌ر‌ه‌کان تا له نزیکه‌وه‌ن، نرخیان نییه که‌چی هەر که‌ لیمان
 دوور ده‌که‌ونه‌وه، به‌حه‌سه‌رته‌وه باسیان ده‌که‌ین. ئەم پرسه
 به‌رۆکی خودی نالی شاعیریش ده‌گریت و تا له نیشتمان‌که‌ی
 ده‌بیت، رۆژانه سه‌دان ئاسته‌نگ و کێشه و گرفتێ ده‌درئ
 و له لایه‌ن دینداری دووره‌ دینه‌وه وه‌به‌ر په‌لامار ده‌درئ، چونکه
 نالی بۆ خۆی خودی رووناکییه و ده‌یه‌ه‌وێت تیشکه‌که‌یشی بۆ
 کۆمه‌له‌که‌ی بگۆزینته‌وه و مرۆ وه‌هزرین بخات و په‌رده له
 رووی هزره‌ وشک و ره‌شه‌کان هه‌لبداته‌وه.

ئەم رۆمانە نازەننە، دەیان شارستەى لە دووتویداىە كە نرخی بەرھەمەكە چەند ھەندە فرەتر دەكات و نووسەر بۆ ھەر چەند پروپەرېك، يەك لەو شارستانە لە دوابەشدا وەك كرۆك و مەغزا و پەيام بە دیاری بە خوینەر دەبەخشیت.

("نازار، بۆ ھۆشیار كرنەوھى مرۆف پېویستە.

مرۆف نەتوانیت خەونەكانى بكنیت، ناتوانیت ئومیدىك دروست بكات.

سەیر كرنى گیانەوھران، بەچیزترە لە خوار دنیان.

ھەتا كیوھكان بەرزتر بن، سپیترن.

مرۆف ئەو كاتە خەسار بوو، فیری چاوەروانى بوو.

مرۆفەكانى ئیستا بە شیوھیاندا ھەلەسەنگینرین، نەك بە بێر كرنەوھیان.

ئەو كاتەى مرۆف پەرژینی دروست كرد، ژەھراوى بوو.

بەھار، وەرزی كوشتنى ناومیدیە.

خاوەنانى خەونە گەورەكان، غەریبەكانى سەردەمى خۆیانن.

زەوى كاتىك ویران دەبیت، خۆشەویستى ناو دلەكان نامینیت.

مرۆف، تارماپیەكەى جوانترە لە خۆى.

تەنھا خەونت ھەبیت، ئامانجیشت ھەبە.

ھەتا بازارەكان گەورەتر بن، فریودان گەورەترە.

گەر جوانی فرینی بالندهیهک سهرسامت نهکات، گومان له جوانییهکانی ناخت بکه.

مندالان ههمیشه به شوین شته جوانهکاندا دهگهرین.

باران، خهمگینی دهریتهوه.

ههتا شوینه ئایینییهکان زور بن، عهقل کهمه.

ئهو خوشهویستانه‌ی له خه‌یالدا دهمینهوه، ههمیشه‌یین.

ئهوه‌ی خه‌ونی گهره‌ی هه‌بیت، ژیان‌ی خوی بیر ده‌چینه‌وه.

یه‌که‌مین خوشه‌ویست، یه‌که‌مین برینه، تا مردن له سینهدا دهمینه‌وه.

که فیری ناخواردنی مالان بوویت، ههرگیز نابیته‌ خاوه‌نی سفره‌ی خوت.

سهره‌تای نووسین وهک مندالییه، به لاساییکردنه‌وه ده‌ست پئ ده‌کات."

(میرنشینی خاک و خول، نه‌بهر گوران)

له‌ودیو ههر کام لهم شارستانه‌وه، په‌یامیکی دره‌وه‌شاوه خوی دهرده‌خات و مرو‌دنه‌ده‌دات فیانی زینتر بو کومهل بگو‌یزیته‌وه و مرو‌بیتر بژییت. ئەزموونی خویندنه‌وه‌ی ورد و ژیرانه‌ له پشت ههر کامه‌ لهم رسته‌ نیگارینانه‌ویه و پیمان ده‌لئیت نووسهر تا چه‌نده‌ قوول بیر ده‌کاته‌وه و ده‌یه‌ه‌و‌یت ههموو ده‌سته‌که‌وته‌کانی خویندنه‌وه‌ی خوی بخاته‌ به‌ر ده‌ست خوینهر.

له در ئیژەمی رۆچوون بە نێو قوولایی رووپەرەکانی ئەم رۆمانە گرانابیەدا ئەوەمان لە لا روون دەبیتەوه که نالی وەک رووناکبیریکی مەزنی سەردەمەکەمی خۆی، زۆر زوو پەمی بەو شوێن و مەکوێانە دەبات که بە نێوی دین و ئایینەوه خەلک لە خەو دەکەن و ناهێلن توانا و هیزی بیرکردنەوه و هزرین لای جەماوەر بپشکویت؛ هەر بۆیە بەردەوام وەبەر تیری ژەنگنی بەتەکان (میر، شیخ، مەلا و ...) دەکەوێت. بۆیە تەنایی، هاوڕی و یاری هەمیشەیی نالی دەبیت و لە سووچی خەلوەتی زەمانەدا بیری پتر بەلا دەکات که دواتر رووناکایی بە ئەدەب و تۆرەمی نەتەوهیەک دەبەخشێت.

بیگانەپەرستی و بە سووک و نزم سەیرکردنی سیما پرشنگدارەکانی نێو خودی خۆمان، یەکیکە لە دەرد و پەتا کوشندەکانی نێو کۆمەڵی کوردی و بە درێژایی میژوو، ئەم پەتایە ئەوکی ئێمەمی کوردی بەر نەداوه و ئیستایشی لەگەڵ بێت، هەر خەریکە شۆرتەر و درێژتر دەبیتەوه.

نالی لە سەردەمی کدا زمانی کوردی بۆ نووسین دەکار دێنیت که بەداخەوه زۆر بەمی رووناکبیر و پێشکەوتنخوێزانەکانی خودی کورد، سەل لە زمان و بوون و ناسنامە و شوناسی کوردیی خۆ دەکەنەوه و بەردەوام ئەو تۆمەتە دەدەنە پال نالی که گوایه کەسیکی دەمارگر و شوێنکەوتەمی ئەقاییەتی خێڵەکییە و نایهویت زمانی بەلا دەکار بینیت. بە لای ئەم جۆرە مروفانەوه، گەر پشت لە زمان و چاند و فەرھەنگەکەمی خۆت بکەیت و زمانی نووسینی بیگانە و بەلادەست (فارسی، عەرەبی و تورکی) دەکار بینیت، دەبیتە نووسەریکی پێشرو و پێشکەوتنخوێزان. بۆیە نالی بەردەوام بەرەنگاری ئەو ئەقاییەتە

دهبووه و هەر لهسەر ئهوهيش، تووشی گوشهگیری و مال و ههگۆلی و غوربهتیکی زۆر هات کهچی بهردهوام خهمی نیشتمان و زمانهکهی له کۆل نابوو.

ههندیكجار مرۆ بۆ ئهوهی بههرهکانی زیتر بپشکویت، پێویسته له شوینییدا قهتیس نهمیڤتهوه و بهردهوام سهفه بکات. بۆیه نالی ههگرز خۆی به شوینیکهوه نابهستتهوه و ههمیشه له سهفهدایه و ههر له سهفهريشدا، پتر خۆی دههوزیتتهوه و فرهتیش خۆی دهناسیت. ئهوه ههموو گهشت و سهفهره، ئهوه نالییه دروست دهکات که ههنووکه کۆلهکهیهکی سههرکیی ئهدهبهکهی ئیمیه و ههمیشه شیعهرهکانی بهرامهی تازهبیان پێوهیه و تا زهمهن پتر تێدهپهڕیت، نرخه شیعهری نالی زیتر دهبییت. چونکه ههگۆری ئهزمونیکی فره کۆمهله.

نوێخوازی و داھینان ههمیشه باجی قورسه و کۆمهله ههر وا سووک و سانا ناچیته ژیرباری. زمانه نوێیهکهی نالی ئهوهمان پێ دهلیت و خودی نالی لهو پیناوهدا تووشی زهممهت و دهردهسهریهکی فره دهبییت و بهردهوام به لادهر و گێرهشیوین تومهتبار دهکریت.

پرووناکیر، به کهسیک دهوتریت که ههگرز له شوینییک ناوهستیت و بهردهوام خهریکی نوێکردنهوهی خۆی و کۆمهلهکهیهتی با باجهکهیشی قورس بییت. نالی به دل دهچیته ژیرباری ئهم ئهرکه گرانه و دهرهجامهکهیشی ئهوه دهبییت له مال و دیارهکهی خۆی وهدهر دهنریت و ههگبهی ئاوارهیی و غوربهت له کۆل دهکات. کورد گوتهنی "ناو له شوینی خۆی بمیڤتهوه، دهگهنی" یان "ناوئ لهبهری نهروا، بۆگهنی دهبی".

مرۆی رچهشکین، بویره و بۆ ئەم پرسەیش، خەتەر دەکات و سڵ
له مەترسییەکانی سەرری ناکاتەوه.

وهک پێشتر ناماژە ی پی درا، ئەم رۆمانە دەیان پەند و پەیفی
زەنگین له خۆ دەگریت که نرخ ی رۆمانەکه بۆ خویندنهوه چەند
هیندە دەکات. بەلام له هەمان حالدا رەخنەیشی لەسەرە و دانیایشم
نوو سەر بە سینگفرەوانییەوه وەرگری رەخنەکان دەبیت.

له گەلێک شوینی ئەم رۆمانە بەپێژەدا زۆر هەلە ی رینوو ست
بەرچاو دەکویت که بۆ بەر هەمیکی ئەوەندە نەخشین، ئەمە بە
گوناح دادەنریت و حەیفە نووسەر له هەمبەر ئەم پرسەدا
خەمسارد بووه. هەر چەندە رەنگە له کاتی پیتچینیدا ئەم پرسە
پرووی دابیت بەلام بەر پرساری یەکهەم، خودی نووسەرە و دواتر
دەزگە ی چاپ و بلاوکردنهوی بەر هەمەکه. زۆر رستەیش
بەردیدە دەکویت که رۆحی کوردی تیدا نییە و لای خوینەری
وریا وایە که ئەم رۆمانە له زمانیکی دیکهوه کراوه بە کوردی.

هەر وهه نووسەر له بریک شویندا دەست بۆ دارشت، وشە و
دەستەواژە ی زەقی فارسی دەبات که ئەمە بە خالێکی نەرینی و
کهموکوورییەکی بەرچاو بۆ نووسەریکی وهک نەبەز گۆران
دادەنریت؛ پرستە نووسەر شارەزا بە زمانی فارسییە و
خویندنهوی باشی لەم زمانەدا هەیه بەلام زۆر باشتر له من
دەزانییت ئەرچی کوردی و فارسی له یەک خیزانە زماندا
پۆلێبەندی دەکرین بەلام دوو زمانی سەر بەخۆ و جیاوازن و
وشە و دەستەواژەکانیش لەم دوو زمانەدا هەلگری و اتا و مانای
جیاوازن.

نهفەسیکی قوولی ناشییانه، ل100 (دارشتهکهی تهواو فارسییه و
رۆحی کوردی تیدا نابینریت)

کهلهشیر خویندی، ل191 (کورددهلی، قووقه یان قوولهی
کهلهشیر)

قووتی نان، ل228 (قووت بو خوی نانه و چ پیویستی نهدهکرد
نانهکهیش بخریته پهنایهوه)

وشهی [داستان] له زمانی کوردی و فارسیدا دوو واتای
جیاوازیان ههیه. کورد، داستان زیتەر بو ئهفسانه، حیکایهت و
قارهمانهتی و حماسهت دهکار دههینیت)

عهتتار نهیشابووری دروسته نهک نهیشابووری (نهیشابوور،
شاریکی پاریزگهی خوراسانی رهزهوی له ئیراندایه)

بایهزید بهستامی دروسته نهک بایهزید باستام

[ههیاهوو، ل23]، وشهیهکی به تهواوهتی فارسییه و نابیت
نووسهری وهک نهبهر گۆران بیخاته نیو نووسینی کوردیهوه.
سهراسیمه، بهقال، زشت و چهندان وشهی دی، ههموو فارسیین و
فریان به کوردیهوه نییه. زمانی سهردهست کاریک به مرۆی
بندهست دهکات که ههموو شتیکی خوی بهسهردا دهسهپینیت.
بهداخهوه شالاولی فهرهنگی بهم چهشنه دهست پی دهکات که
دواتر خو قوتارکردن لهم هیرشه، ماندوو بوونیکی درێژخایهن
و پلانی وردی فهرهنگی گسهکه.

قسه له دهمی نهکهوتبووه خوارهوه (کورد دهلی هینشتا قسهی له
دهم دهر نهچوو بوو)

پارچه‌یهک نان، دارشته‌که‌هی ناکوردییه و زمانی کوردی چهندان
هاوتای لهم پیوه‌ندییه‌دا هه‌یه، ل13

قوسته‌نته‌نییه دروسته نهک قوسته‌نتینه، ل240

ئه‌مما، هۆشیری، پروه سه‌وزه‌که‌ی به سه‌وزه‌که‌ی
هاتووه، هه‌له‌ده‌گه‌را، ده‌گه‌را (به هه‌له‌ده‌گه‌را و ده‌گه‌را
هاتوون)، ده‌گه‌را (ده‌گه‌را)، جووتیاره‌که
جووتیاره، ته‌یه‌ری (ته‌یه‌ری)، سه‌ر سامییه‌وه (سه‌ر سامییه‌وه)، خوین
او بیانه (خویناویانه)، عه‌با له شان (عاباله‌شان)، به
زه‌رده‌خه‌نه‌وه (به‌زه‌رده‌خه‌نه‌وه)، ماندوویت (مادوویت)، بچکۆله،
نهک بچوکله
بچوکله، ته‌یه‌ری (ته‌یه‌ری)، بگه‌ری (بگه‌ری)، ده‌ستشورییه‌ک
ان (ده‌ستشورییه‌کان) هاوریکه‌ی (هاویکه‌ی)، بفریت (بفریت)، کرد
وو ه
کردبوو (کردوو)، جیاوازییه‌کی (جاوازییه‌کی)، پرمه‌یه‌کی (پرمه‌ی
ه‌کی)، کاسبییه‌کی دروسته نهک
کاسبییه‌کی، بازار (بازار)، کرده‌وه (کرده‌وه)، دووره‌وه (دوره‌وه)، م
زگه‌وت (مزگه‌وت)، گونا‌ه‌بار (گونا‌ه‌بار)، ده‌گرت (ده‌گرت) و به
ده‌یان هه‌له‌ی تر.

زۆر وشه‌ی دووانه‌یش به سه‌ر یه‌که‌وه نووسراون ئه‌وه له
حالی‌کدایه‌که زۆر جار وشه‌ی دووانه‌کان هه‌لگری واتای جیاوازی
و گه‌ره‌ک به جیا بنووسرین.

سه‌رباری ئه‌م خالانه‌ی که ئاماژه‌یان پیدرا، پ‌ۆمانی "میرنشینی
خاک و خۆل"ی نه‌به‌ز گۆران، یه‌ک له‌و پ‌ۆمانه‌ هه‌ره‌ به‌پێزانه

دیتە ئەژمار که بەم سالانە چاپ و بلاو بوو تەوہ و شیاوی چەند جار خۆیندەوہیہ.

جیی ناماژ هپیدانە که شاعیر، پوژ نامەنووس و پوژماننووس "نەبەز گۆران" بە یەک لە دەنگ و سیما دیارەکانی هەنووکەیی نیو پوو بەری رۆشنبیری کوردی دادەنریت که سالی 1977 (1356 ی هەتاوی) لە شارۆچکەیی "بیارە" ی باشووری کوردستان لەدایک بوو و هەتا ئیستایش چەندان پوژمان و بەر هەمی شیعری و ئەدەبی چاپ و بلاو بوو تەوہ.

ژیدەر:

- میرنشینی خاک و خۆل، نەبەز گۆران، پوژمان، چاپی یەکەم، 2017، چاپخانەیی ئەندیشە، سلیمانی
- پەندی کوردی لە باخچەیی گەردی، حەمید گەردی، چاپی یەکەم، 2006، چاپخانەیی وەزارەتی رۆشنبیری، هەولێر